

OiRA tools: achtergrond en cijfers

OiRA staat voor Online interactive Risk Assessment. De online tool ondersteunt bedrijven bij het uitvoeren van een risicoanalyse.

Onderwerpen: [Risicobeheer](#), [Overheidsbeleid](#)

©: gepubliceerd op 24.06.2025 door de redactie, prevent.be

Last change: 24.06.25

Wat zijn OiRA tools?

OiRA werd ontwikkeld door het Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk (EU-OSHA). Het is een tool om bedrijven, vooral KMO, te helpen bij de uitvoering van **risicoanalyses**. De tool maakt het mogelijk om het hele proces van de risicoanalyse te doorlopen, van het identificeren en beoordelen van risico's tot het vastleggen van aangepaste preventiemaatregelen. De tool genereert automatisch verschillende rapporten en een actieplan.

De OiRA-tools zijn gemakkelijk toegankelijk voor kmo's: ze zijn gratis, beschikbaar in de eigen taal en gebruiksvriendelijk en intuïtief.

OiRA in België

EU-OSHA stelt het OiRA-platform ter beschikking van de lidstaten, die samen met de sociale partners uit de verschillende sectoren, nationale, sectorale OiRA-tools uitwerken. De FOD Werkgelegenheid neemt in België de rol op van country manager en is verantwoordelijk voor het toezicht op de implementatie van OiRA in België.

Welke tools zijn er beschikbaar in België?

De allereerste Belgische OiRA-tool werd in 2013 ontwikkeld. De FOD Werkgelegenheid ondertekende toen het OiRA-memorandum met EU-OSHA vanuit de vaststelling dat kleine bedrijven vaak over beperkte kennis en middelen beschikken voor het uitvoeren van risicoanalyses en het nemen van adequate preventiemaatregelen.

OiRA Kappers was de eerste Belgische OiRA-tool. Daarna werd het aanbod geleidelijk aan uitgebreid, gemiddeld met een ˆ twee tools per jaar. De **tabel** geeft een volledig overzicht.

Hoe komen Belgische OiRA tot stand?

De ontwikkeling van een OiRA-tool in Belgiëˆ« begint altijd met het engagement van de sociale partners. De uitwerking wordt begeleid door een werkgroep, waarin naast experts uit de sector ook vertegenwoordigers van het Toezicht Welzijn op het Werk actief aan deelnemen. De voorbereiding van de inhoud en bijstellingen op basis van de feedback van de werkgroep wordt doorgaans toevertrouwd aan een externe organisatie. **Prevent heeft deze rol al meermaals opgenomen.** De leden van de werkgroep maken opmerkingen over de ontwerpstructuur en -inhoud die hen worden voorgelegd. Die opmerkingen worden tijdens werkgroepvergaderingen in detail besproken. De verschillende onderdelen van de tool worden zo goedgekeurd en getest voordat ze aan het publiek worden voorgesteld. Belgische tools, zoals OiRA Kappers en OiRA Horeca, hebben als basis gediend voor de creatie van Europese tools over hetzelfde thema.

Gebruik van de tools

Tussen januari 2013 en januari 2025 registreerde Belgiëˆ« in totaal 17.102 OiRA-gebruikers. Dat zijn personen die een account aanmaakten op het OiRA-platform. Het aantal

geregistreerde gebruikers is gestaag gegroeid over de jaren met een opmerkelijke toename na 2021, van ongeveer 6000 naar meer dan 17.000, of +185%. Die groei heeft enerzijds te maken met een groter aanbod maar ook met promotie-inspanningen (zie verder succesfactoren). In totaal zijn er ook meer dan 30.000 risicoanalyse opgestart verdeeld over de verschillende tools. 1 op 5 van deze analyses worden beschouwd als "top assessments", dat wil zeggen dat 70% of meer van de risicostellingen zijn beoordeeld. 16% valt in de categorie gemiddeld en 63% in de categorie beperkt met minder dan 10% antwoorden op de stellingen. Beperkt invullen hoeft niet altijd te wijzen op een gebrek aan betrokkenheid. Onderzoek heeft uitgewezen dat OiRA ook gebruikt wordt als informatiebron. Gebruikers raadplegen de inhoud om hun risicoanalyse aan te vullen of informatie op te zoeken.

Succesfactoren

De *Casestudy Strategic partnerships for the implementation and promotion of OiRA in Belgium (EU-OSHA, 2025)* maakt een overzicht van hoe OiRA in België wordt uitgerold en de impact op het terrein. In de casestudy wordt gewezen op een aantal factoren die hebben bijgedragen tot het succes:

In lijn met de wetgeving welzijn op het werk op het werk

De Belgische OiRA sluiten aan bij de wettelijke bepalingen over welzijn op het werk. **Het toepassen van OiRA** past in de verplichtingen van het **dynamisch risicobeheersingssysteem** en het opmaken van een **jaaractieplan** en **globaal preventieplan**. OiRA Dienstboden is het voorbeeld bij uitstek. In de codex is immers bepaald dat voor een werkgever in de dienstboden-sector het **voorleggen van een OiRA beantwoordt aan deze verplichtingen**.

Op maat van de sectoren

OiRA tools worden steeds ontwikkeld op vraag en in samenwerking met de sectoren. Dat zorgt niet alleen voor een grote betrokkenheid van alle stakeholders maar ook voor de relevantie van de inhoud. De OiRA is steeds aangepast aan de specifieke risico's en biedt oplossingen op maat van de sector.

Promotie en opleiding

Over de jaren zijn er verscheidene initiatieven opgezet zowel vanuit de FOD Werkgelegenheid als de betrokken sectoren om bedrijven meer vertrouwd te maken met OiRA. Voorbeelden zijn de landingspagina voor alle Belgische OiRA-tools (uwriskoanalyse.be) en oirapromo.be met communicatiedraaiboeken.

Tabel Overzicht beschikbare OiRA tools in België«

	Beschikbaar sinds	Aantal gebruikers	Aantal risicoanalyses
Kappers	september 2013	1.779	2.272
Hout	november 2014	1,964	2,674
Bouw	november 2015	5,794	8,310
Horeca	oktober 2016	2,083	2,981
Schoonmaak	mei 2017	1,653	2,084

	Beschikbaar sinds	Aantal gebruikers	Aantal risicoanalyses
Bakkers	november 2017	667	878
Podiumkunsten (locaties)	juni 2018	304	384
Podiumkunsten (producties)	juni 2018	327	415
Parken en tuinen	september 2018	962	1,251
Autocar en autobus	oktober 2019	477	628
COVID-19	oktober 2020	535	610
Vastgoedsector	november 2020	429	552
Kleuter- en lager onderwijs	oktober 2021	805	1,278
Sierteelt	maart 2022	299	377
Dienstboden	mei 2023	381	454
Bureau	mei 2023	3,572	4,480
Landbouw	november 2024	139	167

	Beschikbaar sinds	Aantal gebruikers	Aantal risicoanalyses
Psychosociale risico's	november 2024	232	261

Bron Casestudy Strategic partnerships for the implementation and promotion of OiRA in Belgium (EU-OSHA, 2025; cijfers januari 2025)

OiRA in de EU

EU-level tools

Naast de OiRA tools die uitgewerkt worden door de nationale partners zijn er ook EU tools. Deze tools zijn beschikbaar in het Engels en gebaseerd op de Europese regels en goede praktijken.

- Sectorgerichte tools, ontwikkeld samen met de Europese sociale partners, bv. OiRA Horeca en OiRA Agriculture.
- Thematische tools, ontwikkeld door EU-OSHA, bv. OiRA Teleworking en OiRA Heat and Cold.

De EU tools zijn vooral bedoeld als basis voor nationale tools maar staan ook ter beschikking van eindgebruikers. In België is de OiRA Landbouw gebaseerd op de EU tool OiRA Agriculture.

Gebruik van OiRA in de EU

Er zijn in Europa al meer dan 528.800 risicoanalyses uitgevoerd met behulp van OiRA-tools. De jaren 2023 en 2024 kenden een recordaantal nieuwe risicoanalyses en nieuwe gebruikers.

EU: OiRA in cijfers (stand van zaken mei 2025)

- 374 online OiRA-tools
- 8 OiRA-tools gepubliceerd in 2025 en 27 geactualiseerd
- meer dan 60 OiRA-tools in ontwikkeling
- meer dan 312.000 geregistreerde gebruikers
- meer dan 528.000 risicoanalyses

EU-OSHA evalueert het gebruik van de OiRA-tools door het opzetten van onderzoeksprojecten. Het gebruik van de tools wordt gestimuleerd door nationale strategieën. Ondertussen zijn er al **verscheidene studies uitgevoerd**, o.m. in Frankrijk, Litouwen, Slovenië en Cyprus. Ook de reeds aangehaalde casestudie over België is een voorbeeld.

Bijdrage van Prevent aan OiRA-tools

Prevent werkt actief mee aan de ontwikkeling van OiRA-tools, zowel op Belgisch als op Europees niveau. Zo verzorgde Prevent samen met de sociale partners en de FOD Werkgelegenheid de inhoud van

- OiRA Kappers
- OiRA Hout
- OiRA Bouw
- OiRA Horeca
- OiRA Bureau

Op Europees niveau heeft Prevent in opdracht van EU-OSHA volgende OiRA-tools ontwikkeld:

- OiRA Horeca
- OiRA Secondary education
- OiRA Early childhood education
- OiRA Agriculture
- Generic OiRA
- OiRA Higher education
- OiRA Heat and Cold

Bronnen/Meer info:

- Landingspagina Belgische OiRA-tools [uwrisicoanalyse.be](https://www.uwrisicoanalyse.be)
- OiRA website: toegang tot alle tools
- Casestudy Strategic partnerships for the implementation and promotion of OiRA in Belgium (EU-OSHA, 2025)